

Indstilling til Cavling-prisen 2020.

Bruxelles 15. oktober 2020

Igennem 3 år havde Charlotte Ahm påpeget alvorlige omsorgssvigt på Plejehjemmet Kongsgården i Aarhus, hvor hendes farmor, Else, boede. Hun var gået til SOSU-assistenterne. Hun var gået til ledelsen på plejehjemmet og i flere omgange havde hun henvendt sig til Aarhus Kommune. Hun havde påpeget alt fra de ansattes attitude overfor farmoren som både ligegyldig og ubehagelig til rod med medicinen og manglende hygiejne. Ingen reagerede.

Først da Charlotte Ahm henvendte sig til journalisterne Kim Maintz, Sara Munck Aabenhus og Michael Bech på TV 2 Dokumentar, blev hun taget seriøst.

Tilsynsrapporterne viste et plejehjem, hvor alt var i orden. Virkeligheden var en anden og igennem researchen kom de tre journalister i kontakt med andre pårørende, der som Charlotte Ahm havde oplevet massivt omsorgssvigt af deres kære.

Men der stod intet i tilsynsrapporterne.

Historien var kørt fast, men journalisterne troede på den og besluttede, efter lange overvejelser – og det er vigtigt! – at bruge skjult kamera for at kunne dokumentere historien. Det er et af de værktøjer, vi som journalister helst skal lade blive liggende og kun bruge, når vi har tænkt os rigtigt godt om og er nået frem til, at der ikke er andre muligheder. Og så skal historien være stærk.

Det er denne historie og derfor kan det forsvares at bruge skjult kamera.

90-årige Else Marie Larsen på plejehjemmet Kongsgården og 91-årige Niels Christian Nielsen på Huset Nyvang fik begge installeret et skjult kamera, selvfølgelig med deres pårørende samtykke.

”Plejehjemmene bag Facaden” er en rystende dokumentar, der gennem en lille time dokumenterer en virkelighed for nogle af vores svageste ældre. Billedet af Else, der hang i en lift over sin seng, ætsede sig ind på nethinden og afslørede omsorgssvigt i en hidtil uhørt grad.

Maintz, Munck og Bech lyttede til Charlotte Ahm, da alle andre vendte hende ryggen. De undersøgte sagen, de blev klar over, at de havde en historie og de var også klar over, at de skulle gå et ekstra skridt for at dokumentere den. Det gjorde de

og de magtede balancen med både at skildre de kritisable forhold og samtidig vise nænsomhed i forhold til Else Marie og Niels.

”Plejhjemmene bag Facaden” blev en af årets mest omtalte dokumentarer og har allerede fået store konsekvenser, både ude på de enkelte plejehjem, men også på det politiske niveau. Der har længe været talt meget om på plejesektoren og om problemerne i plejesektoren, med ”Plejhjemmene bag Facaden” er der også sat navn og ansigt på. Så når vi taler om omsorgssvigt på plejehjem, tænker vi på og taler vi om Else og Niels.

At det er nået så langt, skyldes tre journalisters ihærdighed og stædighed. De lyttede til deres kilde, de troede på hende, de gik langt for at skaffe dokumentation og de har været igennem og politianmeldelser.

Men de blev ved.

Derfor fortjener de dette års Cavlingpris.

Elisabet Svane
European correspondent, Politiken